

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

12 juillet 2011

PROJET DE LOI

modifiant le Code d'instruction criminelle et la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive afin de conférer des droits, dont celui de consulter un avocat et d'être assistée par lui, à toute personne auditionnée et à toute personne privée de liberté

AMENDEMENTS

N° 66 DE M. VERHERSTRAETEN ET CONSORTS

Art. 10

À l'alinéa 1er, remplacer les mots "1er octobre 2011" par les mots "1er janvier 2012".

JUSTIFICATION

En concertation avec les acteurs du terrain, il semble indiqué de postposer la date d'entrée en vigueur de la loi. Les acteurs pourront ainsi se préparer de manière optimale, en prenant les mesures nécessaires comme:

— l'arrangement des permanences des barreaux (comme l'instauration d'un "call center");

Document précédent:

Doc 53 **1279/ (2010/2011)**:
010: Projet réamendé par le Sénat.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

12 juli 2011

WETSONTWERP

tot wijziging van het Wetboek van strafvordering en van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, om aan elkeen die wordt verhoord en aan elkeen wiens vrijheid wordt benomen rechten te verlenen, waaronder het recht om een advocaat te raadplegen en door hem te worden bijgestaan

AMENDEMENTEN

Nr. 66 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN c.s.

Art. 10

In het eerste lid, de woorden "1 oktober 2011" vervangen door de woorden "1 januari 2012".

VERANTWOORDING

Het is aangewezen om de datum van inwerkingtreding uit te stellen. Dat blijkt uit overleg met de actoren op het terrein. Door dit uitstel kunnen een aantal zaken optimaal worden uitgewerkt zoals:

— de regeling van de wachtdiensten van de balies (oprichting van een callcenter):

Voorgaand document:

Doc 53 **1279/ (2010/2011)**:
001: Ontwerp opnieuw geamendeerd door de Senaat.

— la gestion des questions liées à l'ICT auprès des services de police (par exemple l'insertion des formulaires "déclaration de droits" dans les systèmes informatiques de la police);

— assurer les formations nécessaires auprès les services de police;

— mettre au point le système pour les interprètes (comme l'instauration d'une base de données, l'élaboration de directives déontologiques).

— het beheer van de ICT — gerelateerde vragen bij de politiediensten (bijvoorbeeld de invoeging van de formulieren 'verklaring van rechten in de informaticasystemen van de politie);

— de opleiding van de politiediensten;

— op punt stellen van het tolkensysteem (zoals de oprichting van een database, uitwerken van deontologische richtlijnen.

Servais VERHERSTRAETEN (CD&V)
Sophie DE WIT (N-VA)
Christian BROTCORNE (cdH)

N° 67 DE M. VAN HECKE

Art. 2

Dans le 2°, le § 6 proposé est remplacé comme suit:

"§ 6. Les auditions effectuées en violation des dispositions des paragraphes 2 à 5, ainsi que les dispositions prévues aux articles 2bis, 15bis et 16 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, visées au paragraphe 3, ne peuvent servir d'élément de preuve aux fins d'une condamnation de la personne interrogée."

JUSTIFICATION

Le présent amendement répond aux critiques du Conseil d'État émises dans son avis du 19 avril 2011 au point 25.

Plusieurs modifications sont proposées:

1) Le champ d'application est étendu au paragraphe 4 de l'article. Il semble, en effet, pertinent aux auteurs de l'amendement que l'absence de remise de la "letter of rights" à un suspect doit pouvoir être sanctionnée.

2) Les termes "en ce qui concerne la concertation confidentielle préalable ou l'assistance d'un avocat au cours de l'audition," sont supprimés. En effet, ces mots laissent à penser que la sanction prévue au paragraphe 6 ne s'applique que dans les cas où une personne interrogée n'a pu se concerter confidentiellement avec son avocat avant l'audition et/ou n'a pu être assisté par son avocat pendant son audition. Toutefois, d'autres éléments sont repris dans les §§ 2 à 5 auxquels s'appliquent la sanction, tels que le droit de la personnes auditionnée de ne pas s'incriminer repris au § 2.

Nr. 67 VAN DE HEER VAN HECKE

Art. 2

In het 2°, de ontworpen § 6 vervangen door wat volgt:

"§ 6. Verhoren die afgenomen zijn in strijd met de bepalingen van de §§ 2 tot 5, alsook met de bepalingen die zijn bedoeld in de artikelen 2bis, 15bis en 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, als bedoeld in § 3, kunnen niet dienen als bewijselement voor een veroordeling van de verhoorde persoon."

VERANTWOORDING

Dit amendement komt tegemoet aan de kritiek die de Raad van State heeft geformuleerd in punt 25 van zijn advies van 19 april 2011.

Verscheidene wijzigingen worden voorgesteld.

1. De werkingssfeer wordt verruimd tot § 4 van dit artikel. Volgens de indiener van het amendement is immers sprake van een relevante omstandigheid indien geen "letter of rights" ter hand wordt gesteld aan een verdachte, waarvoor dan een sanctieregeling moet gelden.

2. De woorden "zonder voorafgaand vertrouwelijk overleg of bijstand door een advocaat tijdens het verhoor" worden weggelaten. Die woorden wekken immers de indruk dat de sanctie die § 6 voorschrijft, alleen toepasselijk is in de gevallen waarin een ondervraagde persoon vóór het verhoor geen vertrouwelijk overleg heeft kunnen plegen met zijn advocaat en/of tijdens zijn verhoor niet door zijn advocaat kon worden bijgestaan. Niettemin zijn in de §§ 2 tot 5 andere feiten opgenomen waarop de straf wel toepasselijk is, zoals het recht van de ondervraagde persoon zichzelf niet te beschuldigen, zoals bedoeld in § 2.

Le service juridique du Sénat avait estimé que la rédaction proposée par la Chambre n'était pas sans ambiguïté. Il avait, en outre, estimé qu'à la lecture du § 6 à l'époque, il n'était "pas clair si des auditions effectuées sur la base des articles 2bis, 15bis et 16 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive sans l'assistance d'un avocat peuvent servir d'élément de preuve.". Il semble à l'auteur que l'ambiguïté relevée par le service juridique du Sénat n'est pas levée par la rédaction du § 6, tel que voté par le Sénat.

3) Par ailleurs, le service juridique du Sénat a estimé que "seules les auditions effectuées en violation des §§ 2, 3 et 5 ne peuvent servir d'élément de preuve. Cependant, ces paragraphes ne font pas mention du droit d'assistance d'un avocat lors de l'audition visée aux articles 2bis, 15bis et 16 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive. Donc, si cette information n'a pas lieu, l'audition effectuée dans le cadre des articles 2bis, 15bis et 16 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive sans l'assistance d'un avocat ne peut servir d'élément de preuve.". À nouveau, il ne semble pas à l'auteur que l'amendement voté au Sénat réponde à la remarque du service juridique du Sénat. L'auteur estime que la remarque du service juridique est tout à fait pertinente. Il estime qu'il s'agit d'une question de sécurité juridique.

C'est pourquoi l'auteur du présent amendement proposé de spécifiquement renvoyer aux articles 2bis, 15bis ou 16 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive afin de permettre l'application de la disposition prévue au § 6 de l'article 47bis du Code d'instruction criminelle aux auditions qui violent les droits énoncés aux articles 2bis, 15bis ou 16 de ladite loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive.

Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen!)

N° 68 DE MME ÖZEN ET M. GIET

Art. 6

Supprimer cet article.

Oslem ÖZEN (PS)
Thierry GIET (PS)

N° 69 DE MME MARGHEM ET M. MAINGAIN

Art. 10

Remplacer cet article comme suit:

Voorts heeft de Dienst Wetsevaluatie van de Senaat gesteld dat de door de Kamer voorgestelde redactie niet on-dubbelzinnig was. Op grond van de toenmalige redactie van § 6 heeft die Dienst ook het volgende aangegeven: "Het is op grond van deze formulering bijzonder onduidelijk of verhoren die worden afgenomen op grond van de artikelen 2bis, 15bis en 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis zonder bijstand van een advocaat, wel of niet als bewijselement kunnen dienen.". Het komt de indiener van dit amendement voor dat de door de Dienst Wetsevaluatie van de Senaat aangegeven dubbelzinnigheid niet wordt weggenomen door de huidige redactie van § 6, zoals die tekst door de Senaat werd aangenomen.

3. De Dienst Wetsevaluatie van de Senaat heeft nog het volgende aangestipt: "alleen verhoren afgenomen in strijd met de §§ 2, 3 en 5 kunnen niet als bewijselement dienen. In die paragrafen is evenwel geen sprake van het recht op bijstand door een advocaat tijdens het verhoor bedoeld in de artikelen 2bis, 15bis en 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis. (...) Dus: als die mededeling aan een verdachte niet wordt gedaan, kan het verhoor dat in het kader van de artikelen 2bis, 15bis en 16 van de "voorlopige hechteniswet" werd afgenomen zonder bijstand door een advocaat, niet als bewijselement gelden.". Ook in dit verband komt het de indiener van dit amendement voor dat het door de Senaat aangenomen amendement niet ingaat op de opmerking die de Dienst Wetsevaluatie van de Senaat terzake heeft gemaakt. Volgens de indiener is die opmerking heel terecht; het is een kwestie van rechtszekerheid.

Om die reden stelt de indiener voor om specifiek te verwijzen naar de artikelen 2bis, 15bis en 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, waardoor het mogelijk wordt uitvoering te geven aan de in artikel 47bis, § 6, van het Wetboek van strafvordering opgenomen bepaling, die zou gelden voor de verhoren die in strijd zijn met de rechten die zijn opgenomen in de artikelen 2bis, 15bis en 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis.

Nr. 68 VAN MEVROUW ÖZEN EN DE HEER GIET

Art. 6

Dit artikel weglaten.

Nr. 69 VAN MEVROUW MARGHEM EN DE HEER MAINGAIN

Art. 10

Artikel 10 vervangen door wat volgt:

“Art. 10. Le Roi fixe la date d’entrée en vigueur de la loi ou de certaines de ses dispositions.

La présente loi entre en vigueur au plus tard le 1er janvier 2012.”

Marie-Christine MARGHEM (MR)
Olivier MAINGAIN (MR)

N° 70 DE M. MAINGAIN

Art. 2

Dans le 2°, remplacer le § 6 proposé, comme suit:

“§ 6. Les auditions effectuées en violation des dispositions des §§ 2, 3 et 5, sans concertation confidentielle préalable ou assistance d’un avocat au cours de l’audition, ne peuvent servir d’éléments de preuve aux fins d’une condamnation de la personne interrogée.”

JUSTIFICATION

L’avis du Conseil d’État du 4 mars 2011 a rappelé la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l’Homme concernant la sanction de la méconnaissance du droit à l’assistance d’un avocat. Il apparaît que la sanction prévue dans le projet de loi actuel ne paraît pas conforme à l’arrêt “Salduz”. En effet, le projet prévoit en son article 2, § 6, qu’aucune condamnation ne peut être prononcée contre une personne sur le seul fondement de déclarations faites en violation des dispositions des §§ 2, 3 et 5, à l’exclusion du § 4, en ce qui concerne la concertation confidentielle préalable ou l’assistance d’un avocat au cours de l’audition.

Or, que ce soit dans l’arrêt “Salduz” du 27 novembre 2008 mais également dans des arrêts ultérieurs comme par exemple l’arrêt Lazarenko contre Ukraine du 28 octobre 2010, la Cour a estimé que l’impact précis qu’une déclaration faite sans l’assistance d’un avocat a sur la condamnation importe peu. Selon la Cour, dès que la déclaration a exercé une quelconque influence, il faut conclure à une violation de l’article 6 de la Convention européenne des droits de l’Homme.

Compte tenu de cette jurisprudence, le Conseil d’État considère que la loi devrait disposer que des déclarations faites en violation des garanties formelles qui ressortent de l’arrêt “Salduz”, ne peuvent en aucun cas être utilisées pour condamner l’intéressé.

C’est en ce sens que les auteurs du présent amendement modifient l’article 2, § 6, du présent projet en écartant toute possibilité de fonder une condamnation sur la base, même

“Art. 10. De Koning bepaalt de datum waarop de wet of sommige van de erin vervatte bepalingen in werking treden.

Deze wet treedt uiterlijk op 1 januari 2012 in werking.”

Nr. 70 VAN DE HEER MAINGAIN

Art. 2

In 2°, de ontworpen § 6 vervangen als volgt:

“§ 6. Verhoren die in strijd met de bepalingen van de §§ 2, 3 en 5 zijn afgenomen zonder voorafgaand vertrouwelijk overleg met een advocaat of zonder diens bijstand tijdens het verhoor, kunnen niet dienen als bewijselementen voor een veroordeling van de verhoorde persoon.”

VERANTWOORDING

In het advies van de Raad van State van 4 maart 2011 wordt herinnerd aan de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in verband met wat gebeurt bij miskenning van het recht op bijstand door een advocaat. De in het huidige wetsontwerp opgenomen sanctieregeling blijkt niet in overeenstemming met het arrest-Salduz. Het wetsontwerp bepaalt in artikel 2, § 6, immers dat niemand mag worden veroordeeld louter op grond van verklaringen die zijn gedaan in strijd met de bepalingen van de §§ 2, 3 en 5 (dus niet § 4), in verband met het voorafgaand vertrouwelijk overleg met een advocaat of diens bijstand tijdens het verhoor.

Het Hof was evenwel van oordeel, zowel in het arrest-Salduz van 27 november 2008 als in latere arresten (zoals het arrest-Lazarenko vs. Oekraïne van 28 oktober 2010), dat de precieze impact op de veroordeling van een verklaring afgelegd zonder bijstand van een advocaat, weinig belang heeft. Het Hof vindt dat zodra de verklaring enige invloed heeft uitgeoefend, men moet besluiten dat er schending is van artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM).

Gelet op die rechtspraak gaat de Raad van State ervan uit dat de wet zou moeten bepalen dat verklaringen die zijn afgelegd in strijd met de formele waarborgen die voortvloeien uit het arrest-Salduz, in geen geval mogen worden gebruikt om de betrokkene te veroordelen.

In die zin wijzigen de indieners van dit amendement artikel 2, § 6, van dit wetsontwerp, door elke mogelijkheid weg te nemen om, zelfs in bijkomende mate, een veroordeling te

accessoire, d'auditions faites en violation du droit à la consultation préalable d'un avocat ou celui à l'assistance d'un avocat.

Une condamnation du prévenu sur la base d'autres éléments serait, en revanche, toujours possible, sans qu'il soit question de violation de l'article 6 de la CEDH, à la condition que le fait de recueillir ces autres éléments n'ait pas été la conséquence directe des déclarations faites par le suspect sans l'assistance de son avocat.

Il faut donc que les preuves recueillies soient indépendantes des déclarations faites en violation des droits de la personne interrogée pour que le juge du fond puisse prouver la culpabilité ou fixer la peine.

Olivier MAINGAIN (MR)

N° 71 DE M. VAN HECKE
(a titre subsidiaire à l'amendement n° 67)

Art. 2

Dans le 2°, au § 6, proposé, entre les mots "à l'exclusion du § 4" et les mots "en ce qui concerne la concertation confidentielle préalable" insérer les mots "ainsi que les dispositions prévues aux articles 2bis, 15bis, et 16 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, visées au paragraphe 3."

JUSTIFICATION

Le service juridique du Sénat a estimé que "*seules les auditions effectuées en violation des §§ 2, 3 et 5 ne peuvent servir d'élément de preuve. Cependant, ces paragraphes ne font pas mention du droit d'assistance d'un avocat lors de l'audition visée aux articles 2bis, 15bis, et 16 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive.*

En outre le § 3 ne requiert pas que, dans le cadre de la détention préventive, les auditions doivent être effectuées en présence d'un avocat. Le paragraphe 3 prévoit uniquement que la personne concernée doit être informée qu'elle jouit des droits énoncés aux articles 2bis, 15bis, et 16 de la loi du 20 juillet précitée.

Donc, si cette information n'a pas lieu, l'audition effectués dans le cadre des articles 2bis, 15bis, et 16 de la loi du 20 juillet précitée sans l'assistance d'un avocat ne peut servir d'élément de preuve. Si, par contre cette information a bien lieu, l'audition effectuée sans l'assistance d'un avocat peut servir d'élément de preuve."

Il ne semble pas à l'auteur que l'amendement voté par le Sénat réponde à la remarque du service juridique du Sénat. L'auteur estime que la remarque du service juridique est tout à fait pertinente. Il estime qu'il s'agit d'une question de sécurité juridique. C'est pourquoi l'auteur du présent amende-

gronden op verhoren die in strijd zijn met het recht op voorafgaand vertrouwelijk overleg met een advocaat of op diens bijstand tijdens het verhoor.

Een veroordeling van de beklaagde op grond van andere elementen zou daarentegen altijd mogelijk zijn, zonder dat er sprake is van een schending van artikel 6 van het EVRM, op voorwaarde dat het verzamelen van die andere elementen geen direct gevolg is geweest van de verklaringen van de verdachte afgelegd zonder de bijstand van zijn advocaat.

Opdat de feitenrechter de schuld zou kunnen bewijzen of de straf bepalen, moeten de ingewonnen bewijzen dus los staan van de verklaringen die zijn afgelegd in strijd met de rechten van de ondervraagde persoon.

Nr. 71 VAN DE HEER VAN HECKE
(in bijkomende orde op amendement Nr. 67)

Art. 2

In het 2°, in de ontworpen § 6, tussen de woorden "met uitsluiting van § 4," en de woorden "wat betreft het voorafgaandelijk vertrouwelijk verleg", de woorden "alsook met de bepalingen die zijn bedoeld in de artikelen 2bis, 15bis, en 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, als bedoeld in § 3," invoegen.

VERANTWOORDING

De Dienst Wetsevaluatie van de Senaat heeft het volgende aangestipt: "Immers, alleen verhoren afgenomen in strijd met de §§ 2, 3 en 5 kunnen niet als bewijselement dienen. In die paragrafen is evenwel geen sprake van het recht op bijstand door een advocaat tijdens het verhoor bedoeld in de artikelen 2bis, 15bis en 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis.

Ook § 3 vergt niet dat de verhoren in het kader van de voorlopige hechtenis worden afgenomen met bijstand door een advocaat. Paragraaf 3 vergt enkel dat aan de verdachte wordt meegedeeld dat hij de rechten geniet die worden opgesomd in de artikelen 2bis, 15bis en 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis.

Dus: als die mededeling aan een verdachte niet wordt gedaan, kan het verhoor dat in het kader van de artikelen 2bis, 15bis en 16 van de "voorlopige hechteniswet" werd afgenomen zonder bijstand door een advocaat, niet als bewijselement gelden. Als die mededeling wél werd gedaan, kan het verhoor dat werd afgenomen zonder bijstand door een advocaat wél als bewijselement gelden."

Het komt de indiener van dit amendement voor dat het door de Senaat aangenomen amendement niet ingaat op de opmerking die de Dienst Wetsevaluatie van de Senaat terzake heeft gemaakt. Volgens de indiener is die opmerking heel terecht; het is een kwestie van rechtszekerheid. Om die

ment propose de spécifiquement renvoyer aux articles 2bis, 15bis, ou 16 de la loi du 20 juillet précitée afin de permettre l'application de la disposition prévue au § 6 de l'article 47bis du Code d'instruction criminelle aux auditions qui violent les droits énoncés aux articles 2bis, 15bis, ou 16 de la loi sur la détention préventive.

N° 72 DE M. VAN HECKE
(sous-amendement à l'amendement n° 70)

Art. 2

Dans le 2°, au § 6 proposé, entre les mots “dispositions des §§ 2, 3 et 5” et les mots “sans concertation confidentielle préalable” insérer les mots “ainsi que des dispositions prévues aux articles 2bis, 15bis, et 16 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, visées au paragraphe 3.”

JUSTIFICATION

Le service juridique du Sénat a estimé que “seules les auditions effectuées en violation des §§ 2, 3 et 5 ne peuvent servir d'élément de preuve. Cependant, les paragraphes ne font pas mention du droit d'assistance d'un avocat lors de l'audition visée aux articles 2bis, 15bis et 16 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive.

En outre, le § 3 ne requiert pas que, dans le cadre de la détention préventive, les auditions doivent être effectuées en présence d'un avocat. Le paragraphe 3 prévoit uniquement que la personne concernée doit être informée qu'elle jouit des droits énoncés aux articles 2bis, 15bis et 16 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive.

Dons, si cette information n'a pas lieu, l'audition effectuée dans le cadre des articles 2bis, 15bis et 16 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive sans l'assistance d'un avocat ne peut servir d'élément de preuve. Si par contre cette information a bien lieu, l'audition effectuée sans l'assistance d'un avocat peut servir d'élément de preuve.”

reden stelt de indiener voor om specifiek te verwijzen naar de artikelen 2bis, 15bis en 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, waardoor het mogelijk wordt uitvoering te geven aan de in artikel 47bis, § 6, van het Wetboek van strafvordering opgenomen bepaling, die zou gelden voor de verhoren die in strijd zijn met de rechten die zijn opgenomen in de artikelen 2bis, 15bis en 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis.

Nr. 72 VAN DE HEER VAN HECKE
(subamendement op amendement Nr. 70)

Art. 2

In het 2°, in de ontworpen § 6, tussen de woorden “de bepalingen van de §§ 2, 3 en 5” en de woorden “zijn afgenomen zonder voorafgaandelijk vertrouwelijk verleg”, de woorden “alsook met de bepalingen die zijn bedoeld in de artikelen 2bis, 15bis, en 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, als bedoeld in § 3,” invoegen.

VERANTWOORDING

De Dienst Wetsevaluatie van de Senaat heeft het volgende aangestipt: “Immers, alleen verhoren afgenomen in strijd met de §§ 2, 3 en 5 kunnen niet als bewijselement dienen. In die paragrafen is evenwel geen sprake van het recht op bijstand door een advocaat tijdens het verhoor bedoeld in de artikelen 2bis, 15bis en 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis.

Ook § 3 vergt niet dat de verhoren in het kader van de voorlopige hechtenis worden afgenomen met bijstand door een advocaat. Paragraaf 3 vergt enkel dat aan de verdachte wordt meegedeeld dat hij de rechten geniet die worden opgesomd in de artikelen 2bis, 15bis en 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis.

Dus: als die mededeling aan een verdachte niet wordt gedaan, kan het verhoor dat in het kader van de artikelen 2bis, 15bis en 16 van de “voorlopige hechteniswet” werd afgenomen zonder bijstand door een advocaat, niet als bewijselement gelden. Als die mededeling wél werd gedaan, kan het verhoor dat werd afgenomen zonder bijstand door een advocaat wél als bewijselement gelden.”

Il ne semble pas à l'auteur que l'amendement voté par le Sénat réponde à la remarque du service juridique du Sénat. L'auteur estime que la remarque du service juridique est tout à fait pertinente. Il estime qu'il s'agit d'une question de sécurité juridique. C'est pourquoi l'auteur du présent amendement propose de spécifiquement renvoyer aux articles *2bis*, *15bis* ou 16 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive afin de permettre l'application de la disposition prévue au § 6 de l'article *47bis* du Code d'instruction criminelle aux auditions qui violent les droits énoncés aux articles *2bis*, *15bis* ou 16 de ladite loi relative à la détention préventive.

Het komt de indiener van dit amendement voor dat het door de Senaat aangenomen amendement niet ingaat op de opmerking die de Dienst Wetsevaluatie van de Senaat terzake heeft gemaakt. Volgens de indiener is die opmerking heel terecht; het is een kwestie van rechtszekerheid. Om die reden stelt de indiener voor om specifiek te verwijzen naar de artikelen *2bis*, *15bis* en 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, waardoor het mogelijk wordt uitvoering te geven aan de in artikel *47bis*, § 6, van het Wetboek van strafvordering opgenomen bepaling, die zou gelden voor de verhoren die in strijd zijn met de rechten die zijn opgenomen in de artikelen *2bis*, *15bis* en 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis.

Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen!)